

Pinksteren is het feest van de kerk.

“Allen die zich verbonden hadden werden de wereld ingestuurd met een opdracht nadat ze op een wonderbaarlijke manier de geest hadden gekregen”. Zo ongeveer luidt het verhaal uit de Handelingen van de Apostelen.

Het gaat met Pinksteren dus om mensen die zich christen voelen en de opdracht aanvaarden om de wereld een beetje beter te maken, op weg naar het ideaal: een wereld van vrede en gerechtigheid waarin iedereen meetelt.

Het gaat dus niet om het instituut RK Kerk maar om de mensen. Het instituut in Nederland speelt in dit verband nog nauwelijks een rol of anders gezegd is niet meer relevant.

Bij de kroning van Charles III vroeg ik me af of dat in het UK ook zo is. Charles III is formeel hoofd van Anglicaanse kerk en het trof me dat de plechtige ceremonie toch veel inhoud had: de christelijke visie op “hoe om te gaan met macht”. Het gaat dan niet om wereldlijke macht. Die heeft de Britse Koning ook al lang niet meer, maar meer om een moreel ‘dienend’ gezag afgeleid van hogere (goddelijke of christelijke) waarden. Of dat gezag in het UK nog relevant is en wordt geaccepteerd kan ik moeilijk beoordelen.

In Nederland is de macht en gezag van de koning minstens even beperkt. En van het morele gezag van de kerk is weinig over. Het geringe vertrouwen in de politiek doet vermoeden dat die ook niet zoveel moreel gezag heeft en overigens ook weinig macht want het ‘grote bedrijfsleven’ lijkt met een sterke lobby veel te kunnen bepalen. We komen er achter dat het morele denken daar eveneens afwezig is: hoe kun je anders verklaren dat zij zonder enige schaamte grotere winsten presenteren in een tijd dat vele mensen alleen kunnen overleven dankzij voedselbank en allerlei tijdelijke regelingen.

Als je daar bij stil staat, zie je dat het morele denken er nog wel is - er komen gelukkig nog wel regelingen en er zijn nog voedselbanken - maar ook dat het toch veel weg heeft van ramptoerisme.

We worden pas nieuwsgierig als het fout is gegaan. Wat cynisch gezegd: er is ruimte voor een wezenlijk andere manier van denken: welke uitgangspunten zouden ons leven en ons handelen moeten bepalen?.

Zo is ‘geld verdienen’ - en liefst zoveel mogelijk- ogenschijnlijk het enige doel geworden van onze arbeid –en dan ook nog zo weinig mogelijk- zonder dat we ons realiseren dat daarmee de zin ervan naar de achtergrond verdwijnt. In feite vergeten we dat we met arbeid een dienst verlenen aan een ander en dat de dankbaarheid en de waardering daarvoor meer onze arbeidsvreugde bepalen dan het loon, dat we natuurlijk ook nodig hebben om zelf te kunnen leven. En als iemand status nastreeft, is dat een vorm van zelfverheffing waar niemand beter van wordt ook hijzelf niet.

Naar mijn opvatting moet er ruimte zijn voor ‘levensbeschouwing’. Die “heb je niet” maar is eerder een regelmatige activiteit die je bij de les houdt. Het is vorm van geestelijke ontwikkeling die je moet onderhouden. Het innerlijk behoeft ook verzorging. Misschien vinden we het daarom ook wel fijn om het druk te hebben: omdat we de leegte vrezen.

Moreel denken en levensbeschouwing hebben alles met elkaar te maken, want uiteindelijk gaat het om goede keuzes en foutieve keuzes te vermijden. Dat is lastig want elke dag worden we ‘bedolven’ onder een lawine van beïnvloeding, waar we niet om vragen.

De rol van het Nederlandse instituut RK Kerk is op dit moment geen reden voor een feest. Als we Pinksteren vieren doen we dat omdat we mensen willen zijn die helpen de leegte te vullen: dus is het Pinksterfeest ook een hulde aan geloofsgemeenschappen als die in Linden.